

Minister

**Autoriteit Nucleaire
Veiligheid en
Stralingsbescherming**
ANVS
Afdeling Stralingsbescherming
en Crisismanagement

Den Haag
Postbus 16001
2500 BA Den Haag

Contactpersoon

10.2.e

beslisnota

Beantwoording vragen EC over financiering van het
beheer van radioactief afval

Inleiding

In de staf-ANVS van 4 september 2019 bent u geïnformeerd over de door de Europese Commissie gestelde derde set aanvullende vragen rond de financiering van het beheer van radioactief afval in Nederland (augustus 2019). Met deze vragen onderzoekt de Europese Commissie of bij de financiering van het beheer van radioactief afval in Nederland de staatssteunvoorschriften in acht worden genomen.

In deze nota wordt u de beantwoording van de vragen voorgelegd (zie bijlage). Indien u akkoord bent met de beantwoording, zal deze door de Permanente Vertegenwoordiger aan de Europese Commissie worden verstuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording van de derde set vragen van de Europese Commissie rond de financiering van het beheer van radioactief afval.

Beslistermijn

Het streven is om de definitieve beantwoording zo spoedig mogelijk (december 2019) aan de Europese Commissie te sturen. Vanzelfsprekend is de Europese Commissie via de Permanente Vertegenwoordiger geregeld op de hoogte gehouden van de vorderingen in de beantwoording.

Samenvatting vragen en beantwoording

Inhoud vragen

De Commissie heeft schriftelijk aangegeven meer informatie nodig te hebben om een definitief standpunt te kunnen innemen over de vraag of de bij financiering van het beheer van radioactief afval in Nederland de staatssteunvoorschriften in acht worden genomen.

Datum

9 december 2019

Kenmerk

ANVS-2019/18338

Bijlage(n)

1

De vragen gaan dieper in op:

10.2.a

Inhoud beantwoording

10.2.a

Politieke context

Europese Commissie

- De vragen van de Europese Commissie gaan **10.2.a** Aanleiding voor het stellen van de vragen is een door LAKA en een 15-tal eigenaren van zonnepanelen bij de Europese Commissie ingediende klacht over vermeende staatssteun bij kernenergie.
- De Europese Commissie heeft eerder de financiering van het beheer van radioactief afval in Duitsland onderzocht.

Tweede Kamer

De Tweede Kamer stelt geregeld vragen over de kosten en financiering van het beheer van radioactief afval. Net als in het beleid, is voor de Tweede Kamer 'de vervuiler betaalt' een belangrijk uitgangspunt.

Kader

Beleid

In de richtlijn 2011/70/Euratom over een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval staat dat de Staat uiteindelijk verantwoordelijk is voor de realisatie van een veilige en verantwoorde eindberging voor radioactief afval. Hierbij geldt het beleidsuitgangspunt dat de vervuiler moet betalen, zowel voor de conditionering, de bovengrondse opslag, de eindberging als het benodigde onderzoek daarvoor. Het beleid rond het beheer van radioactief afval (inclusief de kosten en financiering daarvan) staat beschreven in het nationale programma voor het beheer van radioactief afval (2016).

Overleg

U heeft aangegeven een keer langer door te willen spreken over de verschillende verantwoordelijkheden rond het beheer van radioactief afval en de daarbij horende risico's. Het overleg is gepland op 12 december 2019.

Krachtenveld, afstemming, financiële en juridische implicaties, communicatie

Krachtenveld

- COVRA is als enige erkende instelling verantwoordelijk voor het beheer van radioactief afval. Het is de taak van COVRA om het benodigde geld voor het beheer bij de vervuilers door te berekenen in de tarieven. De Raad van Commissarissen van COVRA houdt hier toezicht op en de accountant controleert dit jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening. COVRA is een 100% staatsdeelneming.
- Het ministerie van Financiën houdt namens de Staat de aandelen van COVRA. Zij legt COVRA een normrendement op en stuurt daarmee op de winstgevendheid van COVRA en daarmee dus indirect op de kostendekkendheid van de tarieven.
- Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is betrokken bij de beantwoording vanwege algemene staatssteunbeleidsaspecten **10.2.a**
- ANVS stelt voorwaarden aan de veiligheid van het beheer van radioactief afval en houdt hier toezicht op. Sinds 2013 is in de onderliggende regelgeving van de Kew opgenomen dat de tarieven van de COVRA

objectief, niet discriminerend en transparant dienen te zijn. Daarnaast bereidt de ANVS voor u het beleid voor op gebied van radioactief afval en eindberging.

- HBJZ is betrokken bij de beantwoording vanwege de juridische staatssteunaspecten.
- Permanente Vertegenwoordiger onderhoudt de directe contacten met de Commissie.

Afstemming

- De beantwoording is afgestemd met HBJZ, Ministerie van Financiën, EZK, COVRA en DG-MI.
- Deze nota is met HBJZ en DG-MI afgestemd.

Financiële en juridische implicaties

De Commissie kan na afronding van het onderzoek aanleiding zien om de zogeheten 'formele onderzoeksfase' te starten.

10.2.a en 11.1

Mocht de Commissie overgaan tot het instellen van een formeel onderzoek, dan ligt het voor de hand een eigen juridische analyse te starten om goed te kunnen anticiperen op de uitkomst hiervan.

Communicatie

Gedurende het onderzoek van de Europese Commissie is de informatie-uitwisseling vertrouwelijk van aard.

DE AUTORITEIT NUCLEAIRE VEILIGHEID EN STRALINGSBESCHERMING,

mr. J.H. van den Heuvel,
bestuursvoorzitter

Toelichting

Tijdslijn proces

- 26 april 2018 ontvangst eerste set vragen van de Europese Commissie over de financiering van het beheer van radioactief afval in Nederland.
- 19 juni 2018 beantwoording eerste set vragen aan Europese Commissie verstuurd.
- 26 juli 2018 ontvangst tweede set vragen van de Europese Commissie voor aanvullende informatie.
- 26 september 2018 bijeenkomst Permanente Vertegenwoordiging, HBJZ, Europese Commissie en ANVS in Brussel waarin vragen zijn toegelicht. De deadline van de beantwoording was 15 oktober 2018, en is op verzoek van de Nederlandse autoriteiten met twee weken uitgesteld tot 31 oktober 2018.
- 31 oktober 2018 verzending conceptbeantwoording tweede set vragen aan de Europese Commissie. Vanwege essentiële ontbrekende informatie is een definitieve beantwoording op dat moment niet mogelijk.
- 16 november 2018 verzending van de bijlagen waarnaar verwezen wordt in de conceptbeantwoording.
- 13 maart 2019 definitieve beantwoording tweede set vragen aan de Europese Commissie.
- 2 augustus 2019 ontvangst derde tweede set vragen van de Europese Commissie voor aanvullende informatie (d.d. 18 juli 2019)